БРОЈ 22. ЦЕТИЊЕ, четвртак 2. априла 1915. год. ГОДИНА VIII.

ЦИЈЕНА:
за Црну Гору на годину 10 перп., на по год. 5 перп.; ван земље 15 франака у злату.

за Црну Гору број 10 пара
за Стране Земље број 20 пара

лист излази
УТОРНИКОМ и ПЕТКОМ

ВЈЕСНИК

АДРЕСА:
„Вјесник“ Цетиње, (Црна Гора)

ADRESSE:
„Viesnik“ Cettigné (Monténégro)

Рукописе ваља слати Уредништву „Вјесника“
а претплату и огласе Администрацији
Огласи се наплаћују по погодби

Цетиње, 2. априла

Нама је свима још у живоме сјећању бестидна језуитска кампања, коју је против Црне Горе водила бечка штампа за вријеме опсаде Скадра.

Писани су дуги чланци, објављивани су ватрени апели на цивилизовани свијет, проливане су сузе милосрђа и хуманости за скадарским становништвом, које тобоже много страда од наших топова, и напосљетку предлагане су мјере насиља за ограничење слободе наше војне акције.

Била је саграђена читава гомила лијепих ријечи са лажном садржином, у циљеви, да се јавно мишљење о нама најприје неистинито обавијести, а по томе узбуди и озлоједи против начина нашега ратовања. Још тада се могло видјети, до којих граница долази цинизам, којем је коријен у срцу Аустрије, и какве облике има лицемјерство аустријске душе.

На све то бијаше чист и прост одговор: Скадар је утврђена варош. Ако који пројектил случајно залута, приликом бомбардовања ланца утврђења на периферији, у средину домова, међу мирно становништво — *то се мора жалити, али се не* може избјећи. Па да би се и то потпуно онемогућило, с наше је стране у три маха предлагано да се неборци (старци, жене, дјеца, болни и рањеници) иселе. Нијесмо били послушани, јер је иста Аустрија то нарочито ометала.

Ипак је бечка кампања настављена. „Благочестива“ душа црно-жуте господе и даље се узбуђивала против система нашега ратовања. И много су плакали, разумије се лажно, лијући сузе од мастила по плаћеним новинама, док су се у унутрашности, за леђима Божјим и људским, цинички смијали. Мед хришћанства на њиховом језику прикривао им је ијед пакла у срцу, — онај ијед, којим су тровали толике невине народе.

Да би језуитска кампања била успјешнија код плачљивих баба и затуцаних поклоника аустријске владавине, била је позвана у помоћ и госпођа аустријскога конзула у Скадру. Њене мемоаре о опсадној војни и о „страхотама“, које је племенита госпођа претрпјела, растурио је бечки диспозициони фонд у хиљаде примјерака. На њу су се позивали као на мјеродавног судију и очевидца. Наравно, и та госпођа, и њени мемоари, имали су само један циљ: послужити као средство бечкој влади за лажну оптужбу Црне Горе. И ту је цинизам био још одвратнији: злоупотребљена је њежност и слабост једне жене у корист мрачних циљева и паклених намјера.

Од тада прође нешто више од године дана. Заратила је црно-жута монархија. Незлобиви јагњци показаше се као дивљи курјаци, што су у души вазда и били. Створише пустош гдје год ногом крочише. Запалише Европу с краја на крај. Пламу и мачу предадоше најдивније споменике људске племените аспирације: разрушише Лувен, у прах претворише као рај уређену Белгију, бомбардоваше стародревну ренску Саборну Цркву, поклаше дјецу, жене и старце по Мачви, опустошише Пољску, отроваше руске рањенике колером, и починише грозоте, од којих се коса јежи, срце леди. А Црну Гору, коју лажно оптуживаху због скадарске опсадне војне, претворише у опсједнуту незаштићену варош, у којој, помоћу аероплана, намјерно бију жене и дјецу, сами чинећи оно, за што нас лажно оптуживаху. И ми бијасмо од њих клеветани као варвари, ми, који ратовасмо по свијема правилима хришћанског морала, а они, који су сада бацили све обзире под ноге, они су културни, они су хришћани!

Нека остане записано ово упоређење као успомена за све вјекове, као доказ нашега благородства, њиховог дивљаштва. Нека се још једном и из овога упоређења види, да Аустрија никад није доводила у склад ријечи и дјела.

На ријечима културни, на дјелима варвари.

Наше ратовање носи биљег хришћанства, њихово жиг канибалства.

Цетиње, 2. априла

Јутрошњи телеграми јављају, да се у норвешким водама бије велика поморска битка. Виђено је педесет ратних бродова, чија се народност није могла утврдити.

Нема сумње, да огорчени бој бију двије флоте: енглеска и њемачка.

С нестрпљењем се очекују даље вијести. Сав цивилизовани свијет живо жели, да славна Енглеска овога пута изврши темељиту егзекуцију над њемачким гусарима. То траже правда и човјечност, о које се акција њемачких подводних лађа дубоко огријешила.

Наши племенити савезници Франко-Енглези и Белгијанци на западном фронту сваки дан нижу нове успјехе. Рововски рат претвара се у мирни, нечујни тријумф француске, енглеске и белгијске војске. Нијемци имају страховите губитке.

Руска побједа на Карпатима је обезбјеђена. Потврђује ју сам министар рата Сухомлинов.

Мађарска, не мања црна грјешница од Њемачке и Аустрије, сама себи пјева лабудову пјесму.

Италија је у грозници узбуђења. А ко је још могао и сумњати, да ће племенити талијански народ моћи бити до краја равнодушан, кад други лију крв за ослобођење! Sempre avanti Savoia!

На Дарданеле Савезници шаљу војску од 60.000 момака. Енверовој злочиначкој авантури спреман је свилени гајтан да стегне око врата.

Овдашњи Царско-Руски Војни Агент г. генерал Н. Потапов примио је ово службено саопштење:

Петроград, 30. марта. у 9·50 у вече. Западно од средњег Њемена продужени су бојеви дјелимичног значаја. Под Осовцем и у рејону Едвабно, а исто тако између Писоја и Омулова, траје артиљеријска паљба. Покушај Нијемаца да нападну село Шафранку није успио.

У Карпатима, у Росточком правцу, *одбили смо ватром на близо растојање велике непријатељске снаге, које су нас поново нападале.* Послије упорног боја *у рејону Ужочког прелаза,* у коме се још непријатељ задржава, *ми смо заузели неколико важних тачака и при том заробили до 700 војника с топовима.*

У Стријском правцу *одбили смо уз огромне губитке за непријатеља* све његове нападаје на фронту Росохач—Оравчик—Козјова—Рожанка. Кот 992 дужи од 22. марта непријатељ, док је Козјово са околним својим позицијама у нашим рукама.

На осталим дјеловима нашега фронта нема промјене.

Шта одушевљава душу њемачког војника

Абе Ветерле, негдашњи посланик у Рајхстагу, који је у Њемачкој осуђен за велеиздају па побјегао у Француску, написао је у париском Petit Journal-у чланак у коме чини ове примједбе:

„Није никакво чудо што њемачке трупе чине оваква свирјепства. Њих је на то припремила доктрина која поставља „Њемачку изнад свега.“ Њемачко оружје мора освојити свијет, њемачка наука мора постати науком цијелог човјечанства, правила њемачке умјетности морају се наметнути свима духовима, њемачки производи морају замијенити оне свих страних индустрија. Свака знаменитост из прошлости, свака модерна фабрика, која ишчезне, обезбјеђује хегемонију Њемачке. Њемачки војник је пионер њемачке културе и руши све што му стаје на пут да би кола плавокосе Германије могла прићи преко рушевина ишчезлих вароши. Бомбардовање универзитета у Лувену и катедрале у Рејсу, као и многи други атентати, које су починили модерни Хуни, само су логичке посљедице апостолата пангерманизма, науке коју су склопили и распространили њемачки интелектуалци.

ТЕЛЕГРАМИ

Крагујевац. 30. марта. 28. о. мј. пред подне један непријатељски монитор избацио је неколико артиљеријских метака на варош Биоград. Том приликом је једна кућа у вароши оштећена и 2 жене су рањене.

26. ов. мј., око 9 часова у вече чула се код Панчева пушчана паљба која је све вријеме била праћена јаукањем и запомагањем. Изгледа да су се непријатељске трупе међу собом тукле. (К. С. Пресбиро.)

Рим, 27. марта. Јављају званично из Париза да се експедициони кор који је под командом генерала д' Амада био концентрисан од 2. марта у Бизерти у циљу да буде спреман придружити се ескадрама у Дарданелима, — потпуно искрцао у Египту да трупе не остану сувише дуго на бродовима. Кор се налази у Рамику код Александрије.

Кажу да се тај кор, који је улогорен око Александрије, састоји од 20.000 Француза и 30.000 Аустралијанаца, Канађана и Индијанаца. 40 пароброда чекају да превезу трупе у праћене од двију француских крстарица и једне ескадриле енглеских контраторпиљера. (Нар. извј.)

Рим, 27. марта. Јављају у Лондон из Копенхагена да су се многи њемачки подморски бродови склонили у норвешки залив Церне. Норвешки авиатичари су их открили и приморали да напусте склониште. (Нарочити извјештај.)

Рим, 28. марта. Новине примају из Атине појединости о Венизелосовој одлуци да се коначно повуче с политичког поља. На скупштини либералне странке, Венизелос је изложио своје разлоге који чини његову одлуку непоколебљивом. подсећајући на своје писмо које је упутио краљу и на које је Гунарис одговорио у име краља, а да му није дао никакве сатифакције. Венизелос је отпутовао из Атине право за Салос. (Нарочити извјештај).

Рим, 28. марта. Холандски министар у Лондону изјавио је да су затегнути односи између Холандије и Њемачке. (Радиотел. извјеш.).

Рим, 28. марта. *Према једном телеграму из Копенхагена, поред свих званичних опровргавања, новине потврђују вијести о поморском боју на норвешким обалама.*

Сјеверозападно од Бергена виђене су 3 крстарице и чула се канонада. (Нароч. извј.)

Рим, 28. марта. Петроградске новине доносе да је у руској Пољској изишао из колосјека један њемачки воз који је преносио штаб једног кора војске. Многи виши официри су погинули, а многи су рањени.

Париз, 29. марта. У Белгији, на Ени и у Шампањи било је артиљеријске акције. Потврђено је напредовање између Мезе и Мозеле, о којему је јављено синоћ. У шуми Мормару проширили смо освојени фронт заузимањем нових шанчева и одбили више противнапада. У једној другој шуми такође смо напредовали и отели њемачки митраљез. Снијег, киша и вјетар бјеснили су читавог дана. (Хавас).

Лондон, 29. марта. Рајтеровој Агенцији јављају да је француску једрилицу „Шатобријан“ торпедирао у каналу Ла Маншу један њемачки подморски брод. Посада од 25 људи спасила се на обалу. (К. С. Пресбиро).

Париз, 29. марта. Није било никакве пјешадијске акције у току 29 марта. У Белгији, на Ени и у Шампањи било је канонаде с једне и с друге стране. Између Мезе и Мозеле организовали смо освојене положаје. У току прошлих бораба, приликом противнапада које је непријатељ вршио, отели смо 5 митраљеза и једну справу за бацање бомба у шумама Аји и Ле Претр. (Хавас.)

Париз, 29. марта. Сјеверно од Албера, Нијемци су извели напада у ноћи од 28. на 29. март,као и против наших шанчева у шуми Тиепвал. Нападаји су одбијени послије гушања. У Аргони је било врло живе борбе читаве ноћи. Разорили смо њемачку стражарницу; отели 300 метара шанчева и одржали свој добитак, и ако су Нијемци два пута изводили противнападе. Између Мезе и Мозеле није било пјешадијске акције. Код Епаржа, послије нашег успјеха, у шуми Аји нападајем смо у вече освојили нове линије шанчева. У шуми Мормару, Нијемцима је пошло за руком да преотму ноћу шанчеве које су изгубили у току дана. Положаји које смо заузели 26. о. мј., сви су остали у нашим

NACIONALNA BIBLIOTEKA CRNE GORE „ĐURĐE CRNOJEVIĆ“

рукама. У шуми Ле Претр пропала су на ивици шуме два жестока њемачка противнапада под ватром наше пјешадије и артиљерије. Наши авиатичари бацали су бомбе од 155 мм на поморску станицу и на ковнице у Брижу. (Хавас.)

Париз, 30. марта. Нијемци су покушали 26. марта да преотму фортицу Босежур. Овај положај на шампањском фронту је чврст организован и био је заузет сјајним нападајима колониалне пјешадије 14. фебруара. Од тога времена фортица је била често бомбардована, али противник није изводио пјешадијског нападаја. Наши митраљези с бока обасули су ватром напад који је долазио са сјевероистока, а истовремено наша артиљерија отворила је жестоку ватру. Прије но што су могле доћи до циља, њемачке трупе су биле покошене и врло мали број нападача могао се вратити у шанчеве одакле су били пошли. У крајњем шанцу према западу Нијемци су се могли задржати и захватити нешто терена, али су одмах почели противнапади који су трајали читаву ноћ. Нијемци су се очајно бранили, али акција наше пјешадије и артиљерије сломила је њемачки налет којим нијесу могли да заузму западне шанчеве. 27. о. мј. један батаљон избацио их је из оног дијела фортице гдје су се још држали. Тешка и пољска артиљерија засула је пројектилима крајњи дио шанца. Та ватра је била успјешна, јер је противник саградио кривудаве тијесне ровове у које је бацио двије чете. У том уском простору налазило се 400 људи који су један другоме сметали. Наша пјешадија јуришала је на бајонет и једва је десетак Нијемаца побјегло; остале све је побила артиљерија. Наши губитци су врло мали. Њемачки напади су били упорно извођени. Нијемци су тако хтјели да врло скупо плате један локални успјех. Огроман број жртава само ће још више деморалисати њемачку војску која је већ увјерена у нашу надмоћност. (Хавас.)

Кристијанија, 30. марта. *Један норвешки пароброд јавља да је у сриједу 14 великих њемачких крстарица прошло западно од Утсира у правцу сјевера.*

Друге особе тврде да су видјеле 21 ратни брод на 50 километара јужно од Бергена, али нијесу могле да одреде њихову народност.

Норвешки пароброд „Кронштат“ извјештава да је гледао експлозије тајновских метака читав сат у уторник ноћу на 100 миља од норвешке обале. (Радиотел. извј.)

Рим, 31. марта. Сухомлинов, руски војни министар, одговарајући на депешу „Њу Јорк Ворлда“, изјавио је, *да руска акција у Карпатима поред свијех против-нападаја крунисана је успјехом: Аустријанци су се морали повући за 30 километара.*

Андраши оповргава вијест да је Мађарска уморена од рата.

Подморске њемачке лађе продужују да топе енглеске рибарске лађе.

Бугарска влада је уклонила општинско вијеће у Софији због манифестација у корист Русије.

У неколико италијанских вароши било је демонстрација; има рањених. (Нар. извјештај).

Њујорк, 1. априла. Њемачка крстарица „Кронпринц Вилхелм“ ушла је у пристаниште Њујорка да набави што јој треба и да изведе поправке. (Радиотел. извј.)

Лондон, 1. априла. Француски пароброд „Фредерик Франк“ био је торпедиран у близини Портсмута. Посада је спасена.

Енгл. путнички пароброд „Президент“ потопљен је од њемачког подморског брода И 4 код Едистона. Посада спасена.

Исто тако енглески пароброд „Вефарер“ торпедиран је код острва Сили и једна друга лађа одвукла га је у енглеско пристаниште. (Радиотел. извј.)

Париз, 1. априла. Француска Крстарица „Сен Луј“ бомбардовала је јуче турски логор код Газе, између Египта и Сирије. (Радиотел. извј)

Петроград, 1. априла Нијемци су бомбардовали Осовац читав дан из хаубица од 8 палаца. Тврђава је одговорала и оштетила једну опсадну батерију. Четири нарочите запаљиве гранате, које су требале да изазову пожар и експлозије у тврђави, уништене су. (Радиотел. изј.)

Рим, 1. априла. *Јављају Италијанској Телеграфској Агенцији из Лондона* (али вијест још није потврђена) *да се бије поморска битка у норвешким водама.* (Радиотел. извј.)

Петроград, 1. априла. *Званично се јавља да су Руси посвуда напредовали и да се бије жестока битка у околини кланца Ужока гдје се непријатељ још држи.* (Радиотел. извј)

Рим, 1. априла. Било је патриотских манифестација у Бреши и Неапољу гдје је и Гарибалди узео ријеч. (Радиотел. извјештај).

Њемачка и латински народи

Тринаестог фебруара (н. и.) ове године била је у Паризу, на Сорбони, манифестација латинских народа из Европе и Ј. Америке; била је заступљена и Грчка с обзиром на велики утицај старе грчке културе на латинску расу.

Предсједник Француске Академије, Лавис, држао је том приликом овај говор:

Ми се боримо за одбрану нашег живота. При свем том што нас је Њемачка сматрала за дегенерисан народ, она је, ипак, добро знала да, до год тај народ буде стајао на ногама, биће препрјека на путу германској охолости. Она нам је нагласила пером напознатијих писана, да ће нас првом приликом ставити ван могућности да јој сметамо.

Њемачка нам је обећавала један крваv рат: она је са свим лојално одржала ријеч. Једино нас је крупно обманула у предсказивању брзог и сигурног пораза.

Господо, ми се не боримо само за Француску. Ви знате какву будућност спрема Њемачка вама као и нама. Она нам каже (колико сам пута читао те ријечи) да смо ми народи изнурени, и да је латинска раса, раса исцрпљена. И она нам то често каже без пакости, чак учтиво. Она нас тјеши због наше несретне судбине: „Шта ви хоћете? Имали сте своје доба, сад наше долази — сваком дође ред. Само што ће наш ред трајати до вијека, јер смо ми изабрани народ. Сва историја пред наш долазак је увод, очекивање. Бог је хтио да продужи то очекивање до данас; био је стрпљив, наш стари добри Бог, јер је он вјечити, али његову стрпљењу дошао је крај. Немојте га узалуд љутити. Размишљајте о оним ријечима које је наш император изговорио, има скоро десет година, при поласку у Тангер и када је учинио један од оних гестова намијењених историји: „Добри Бог не би се никада толико мучио за нашу њемачку отаџбину да нам не чува једну велику будућност. Ми смо со земљи... Бог нас је створио да бисмо цивилизовали свијет...“

У осталом, господо, Нијемци нам стављају у изглед удобну будућност. Они нам још говоре, са оном крупном наивношћу која прелази у велику глупост: „Но, ослоните се на нас, ми ћемо вас цивилизовати, или боље културисати (јер они стављају између ова два израза једну разлику, коју ћу се постарати да сазнам једног дана кад будем имао времена). Допустите то, пошто сте ви изнурени. Ми ћемо мислити за вас. Збиља ви имате по некад способности доста знатне, али их не умијете употребити; ви немате начина, ми ћемо вам га дати. Ослоните се на нас, па ћете видјети, видјећете! Можда ће први тренутци бити тешки, али човјек навикне на све; ви ћете се навићи, наши добри пријатељи. Благодарећи нашој дисциплини, ви, Латини, као и Англо-Сакси, такв исто и Словени и још многи други — једном ријечју цијело човјечанство — сада непомирљиво, живјеће у добром реду. Различни ту ће престати са разликама; доспјећете најзад да личите сви једни на друге, и самим тим што ћете нам се дивити, ви ћете почети сви да личите на нас, на Њемачку. Тада ће мудрост владати свијетом, јер је један од наших најпаметнијих интелектуалаца пронашао и доказао да је Нијемац тип homo sapiens-a.

Но, ми, господо, желимо да сачувамо наше личности. Ми не претендујемо да је наше поријекло изнад свих других; ми не презиремо ни једну расу која поштује човјечанство; али такође немамо коме ни завидјети. Од доба Хомера, Есхила, Софокла, Платона, Аристида и Фидијаса наш племенити низ пјесника, умјетника и мислилаца, кроз читав ток стољећа, и поред разлике у моментима и срединама увијек је тежио ка што већем знању, љепоти и правичности. И, с друге стране, сви смо слободни народи који очекујемо да сами собом управљамо. Ми се покоравамо закону створеном за нас, од нас.

Никакав ауторитет мистичног поријекла не притискује наше воље. Ми мислимо да свака нација, самим тим што је себе створила нацијом, има право на живот. Споредна је ствар, је ли она велика или мала, величина душе не мјери се по висини, дебљини и ширини тијела. Ми вјерујемо да односи између народа, као и они између личности у свакој нацији, треба да буду утврђени законом; латинска раса је законодавна. Ми вјерујемо да је различност нација — жељена од нације, створена историјом — један од битних услова напретка човјечанства.

Господо, гласније него икад прокламујму наше Вјерују, и савјесно све више и више испитајмо наш заједнички дух. Ми не познајемо добро једни друге. Ми треба да јачамо све више везе које почињу да се ствара у између нас. Ми треба да се састајемо с времена на вријеме као данас, да бисмо показали како се волило.

Још једном нека вам је хвала што сте дошли да говорите као што сте говорили! Нека за навијек живе ваше слободне отаџбине! И како су до сада, при одбрани нашег заједничког очинства, само двије нације из наше породице у опасности, и како су њихова дјеца хиљадама гинула и још ће многа прије побједе изгинути, то је наша дужност да поздравимо засуте хумке и оне полуотворене узвиком: „Живјела Белгија! — Живјела Француска!“

Дневник

„Општински Гласник.“ Изишао је први број „Општинског Гласника,“ службеног органа Цетињске Општине. У њему су оштампане наредбе надлежних власти, које су у вези са општинским пословима. Лист ће корисно послужити приjестоничком грађанству, особито трговачким и занатлијским радњама.

Св. Владимиру, Друштву за издржавање и васпитање сирочади погинулих ратника приложио г. *Перо С. Вукотић,* књижар из Подгорице, *перп. 5·50 (пет и 50/100),* на чему се прилагачу изјављује захвалност.

Цетињском Одбору за пребјегле породице, приложише *по 20 (двадесет)* перпера г. г.: *Перо Калуђеровић, Н. Н.* и *Блажо Братичевић.* Свима прилагачима изјављује Одбор најтоплију благодарност.

† Јован Лазовић, великосудија у пенсији. Прије који дан стигла је из Батума у Русији тужна вијест да је тамо 19. овог мјесеца код своје удате шћери умро *Јован Лазовић,* пенсионисани великосудија. Овај глас је болно потресао сваког у нашој отаџбини, ко је и чуо за име Јована Лазовића, а камо ли оне који су ма како имали прилике познати овог врлог човјека. Име Јована Лазовића у нашој земљи везује се за читаве приче о даровитом и ријетко способном судији и администратору и о човјеку до крајности савјесном и правичном.

Покојни Јован Лазовић родио се у Кучима (село Убли) 18. октобра 1854. г. Свршио је Богословију на Цетињу 1876. год. и одмах отишао у војску, јер већ бјеше букнуо наш рат с Турском. Пошто је издржао оба тадања узастопна рата, ступио је у државну службу почетком 1880. г. и то је испочетка био секретар окружног суда у Подгорици, а убрзо постане и чланом тога суда. У томе је чину остао до 1886. год., кад постане окружни капетан, за који чин бјеше везана како дужност администратора округа тако и дужност предсједника окружног суда. На овом положају је Лазовић показао чуда од дјелатности управљача и судије, да је, нарочито због своје правичности, постао легендарна личност у народу, а својим знањем и способношћу, које је у раду показивао, задивио је сваког ко је имао прилике тијем се радом познати. Мало је ко као Лазовић показао, што може постићи један вриједан аутодидакта. Неподијељено је било мишљење код наших интелектуалаца, да је Јован Лазовић што нико код нас својим трудом постигао оно, што му није редовно школовање дало, па како је он своју спрему и способност спојио савјесношћу и ријетким добродушјем, створио се феноменалном личношћу нарочито у правосуђу.

Али велики труд који је Лазовић уложио на самообразовању и на томе, да му његови чиновнички послови свакад цвјетају — све се то одазвало на његово иначе њежно здравље. Што је најгоре, почео је још као окружни капетан у Подгорици губити очни вид. Неумрли Богишић, једно да би олакшао Лазовићу, а друго да би с њим поткријепио тадањи Велики Суд постави га 1896. год. за члана истог. Овдје је Лазовић необично појачао опште мишљење о својој способности, правичности и крајњој савјесности судије у сваком погледу. Али како је ширио радом добар глас о себи, тако је напредовала и његова болест. Остао је без очњег вида потпуно, а и иначе све више је слабио. Но истом није покретан из суда, јер је и онако слијеп био његов најбољи украс. Тек 1904. год. морао је отићи у пенсију.

Предобри Јован Лазовић и иначе је био зле судбе. Несреће у породици су га дотукле, те су га са свега тога његови многобројни пријатељи и поштоваоци жива ожалили. Опште је мишљење да је судба Јована Лазовића ријетка појава у животу људском, јер му је њоме досуђено што није ничим заслужио, Али у толико су веће биле опште симпатије за овог ријетког човјека.

Слава и вјечни спомен мудром, патриотичном, душевном, правичном и истинољубивом Јовану Лазовићу!

† Новак П. Боричић, *пјешадијски капетан.* — Кад је ријеч о људима који се истичу поштењем, правичношћу и јунаштвом, то се међу таквијема може убројити и наш омиљени млади капетан Новак П. Боричић, командир чете ножицке — љеворечког баталиона, који 19. фебруара т. г. испусти своју племениту и витешку душу у Рудоме у Србији, чији живот прекрати зли тиф, послије двадесетодневног боловања, у 38. години, добивши ту тешку болест на позицији у Вишеграду.

Покојни Новак син је угледне фамилије из братства Боричића из Лијеве Ријеке, а припадао је кадру наших младих најспособнијих официра, који је по положеним испитима и за ратне заслуге дошао до чина капетана, којему се достојно одужио у току три рата, не штедећи свој живот за општу ствар и домовину, него вазда бијаше у најпрве редове и у најближе непријатељу, што му свједоче тешке ране добивене при јуришу на Гребену више Гусиња 27. септембра 1912. год., гдје му јуначки падоше неколицина његових братственика.

Цио живот покојног капетана Боричића био је проткан најљепшим врлинама, које красе човјека и официра. —

Поштење, искреност и праничност као старјешине, толико му је било уздигло име не само у своме браству и племену, него сваки који га је познавао, и срцем и душом га је волио. Његова неустрашимост, прегнуће и храброст, која доликује официру, може служити за примјер угледања.

Његовом јуначком браству и породици, који толико брата оставише по бојиштима на бранику домовине, биће највећа утјеха добра дјела покојног капетана Новака, која ће се дуго спомињати међу Љеворечанима.

Свевишњи дао племенитој души Новаковој рајско насеље а браству Боричића желимо да се и на даље у њему рађају овакви јунаци и родољуби. *Ј.*

ТРГОВЦИМА

најзгоднија прилика за увоз

Једна велика трговачка кућа из иностранства нарочито је послала свога преставника за Црну Гору. Који нашим увозницима нуди најповољније цијене и лиферује за најкраће вријеме, **брашна, жита, кафе, шећера, паште, ориза, уља, сапуна,** и све друге за увоз потребне артикле.

Ко би желио преговарати, нека се обрати г. Г. Захарату у трговини П. М. Калуђеровића или Хотел „Београд“ на Цетиње, 2,3

Штампа Кр. Ц. Државне Штампарије

Власник и одговорни уредник проф Јован Николић.